

GAZETA HANDLOWA.

Nr. 4.

Warszawa, dnia 26 grudnia (7 stycznia). Wtorek.

1868/9.

Cena prenumeraty: w Warszawie: kwartalnie rsr. 2 kop. 10; miesięcznie kop. 70. Za odnośnienie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5. Numer pojedynczy kop. 5.

Na prowincyi we wszystkich urzędach pocztowych w kraju i w Cesarstwie: rocznie rsr. 9. Półrocznie rsr. 4 k. 50. kwartalnie rs. 2 k. 25.

ROK 6.

Doniesienia i uwiadomienia wszelkiego rodzaju przyjmuje Redakcja Gazety za opłatą od wiersza drobnem pismem, lub za jego miejsce po kop. 5.

Biurowisko Redakcyi przy ulicy Daniłowiczowskiej w drukarni pod Numerem 619.

TELEGRAMY GAZETY HANDLOWEJ.

Lizbona, 5 stycznia. Z powodu wyboru opozycyjnego prezydenta izby oczekują albo ustąpienia gabinetu albo rozwiązania izby.

Warszawa, dnia 7 stycznia.

Z Paryża, Wiednia i Berlina jednoznacznie donoszą, że konferencja europejska w tych dniach nareszcie zebrać się ma. Wszakże co do zebrania jej panuje niepewność, francuzki bowiem dziennik urzędowy wspominał o d. 9 t. m., w Berlinie zaś stanowczo utrzymują, że ambasador francuzki Benedetti przy zaproszeniu na konferencję oznaczył urzędownie 7 t. m. jako dzień zebrania. Wnosząc z urzędowych oświadczeń panuje na pozór między mocarstwami w zapatrywaniu na sytuację, oraz co do celów konferencji dosyć wielka zgodność. Najwięcej trudności stawia Turcja, ustępująca tylko krok za krokiem pod naciskiem dyplomacji europejskiej. Zgodziwszy się tylko warunkowo na konferencję, to jest z zastrzeżeniem, aby środki użyte przez nią w celu obrony nie były wzięte pod obrady na konferencji, zamierza teraz przedłożyć takowej jakieś dokumenta, dotyczące powstania na wyspie Kandyi. Rząd znów grecki w celu odparcia zarzutów Porty, przygotowuje memoriał, również konferencji przedłożonym być mający. Jeżeli, co łatwo przypuścić, dokumenta Porty drażliwej są natury, a może nawet dotkną to lub owo mocarstwo, bliskim jest wniosek, że tym sposobem prace konferencji ułatwionemi nie będą, owszem mogłaby ona łatwo w takim razie żadnego nie osiągnąć rezultatu.

Dzienniki zresztą donoszą o przygotowaniach wojennych przez obie strony przedsięwziętych pomimo usiłowań mocarstw pośredniczących. Według „Patrie” Porta robi wielkie wysilenia, ażeby marynarkę swoją, na wszelkie przypadki, postawić na stopie poszanowania wzbudzającego.

W Konstantynopolu uzbrajają kilka fregat i korwet parowych. Eskadra Hobarta składa się z 9 statków. Prócz tego eskadry lekkich statków wojennych stoją w pogotowiu w zatokach Volo i Arta. Proklamacya zaś rządu greckiego wzywa naród helleński, aby w obronie kraju udzielił mu wszelkiej mocy i świadomości o utworzeniu się wszędzie komitetów obrony. Proklamacya ta przyjęta była kraje z najwięszym zapalem.

Czy powstanie na wyspie Kandyi istotnie przytłumionem zostało, czy mianowicie poddały się wojskom tureckim oddziały ochotników świeżo z Grecyi tamże wyprawione, pozostaje ciągle jeszcze niepewnym. Pisma tureckie, austriackie i francuzkie utrzymują, że Kandyoci poddali się, tureckie przytaczają nawet w jakiej sile i gdzie ochotnicy składali broń; pisma pruskie zaś, jakkolwiek wręcz tym doniesieniom nie zaprzeczają, powątpiewają jednak o ich autentyczności. Niektóre z nich posadzają nawet organa austriackie o zmyślenie całej tej wiadomości; te ostatnie zarzut ten odpierają, powołując się na doniesienia miejscowych korespondentów do pism francuzkich. W samej rzeczy korespondent do dziennika paryzkiego „Le Gaulois,” wyraźnie nadmienia, że naczelnik ochotników Petropolaki wraz z 1200 ludźmi wzięty został do niewoli. Prasa zaś grecka nie tylko nie wierzy w poddanie się jego, ale przeciwnie upewnia, że w ostatnich dniach stoczono na Kandyi kilka potyczek zwyciężkich dla oręża powstańców. Spodziewać się należy, że jeden z najświeższych telegramów sprzeczności te wyjaśni.

Agitacya wyborcza na Węgrzech bardzo żywo jest prowadzoną. Opozycya, jakśmy to już nadmienili, robi wielkie wysilenia w celu

zyskania sobie głosów wyborców. Pomimo tego pokazuje się z najświeższych wiadomości, że stronnictwo Deaka ma wszelką pewność uzyskania większości w nowym sejmie. Zdaje się, że opozycya zyska zaledwie kilka głosów więcej. W Wiedniu kilka dni temu rozeszła się była pogłoska o zastąpieniu hr. Beusta na urzędzie kanclerza państwa przez hr. Andrassy'ego. Pogłosce tej, od początku zupełnie nieprawdopodobnej, stanowczo obecnie zaprzeczają. Węgierski zresztą prezes ministrów z hr. Beustem w najzupełniejszym pozostawać ma porozumieniu tak co się tyczy kwestyi niemieckiej, jak niemniej wschodniej. Usunięcie hr. Beusta w tej właśnie chwili ze względu na ogólną sytuację polityczną byłoby bardzo nie na czasie i mogłoby dla Austrii być wielce szkodliwym.

Pisma francuzkie bez wyjątku prawie przemowy noworoczne cesarza Napoleona tłumaczą w duchu pokojowym i wnoszą z nich, że sytuacja obecna pomimo sporu turecko-greckiego nie nastęrcza ważnych trudności. Wyjątek pod tym względem stanowi „Monitor”, który jak wiadomo od Nowego Roku przestał być pismem urzędowym. Przedstawia on stan rzeczy w bardzo ciemnych kolorach i szczególniej względem Prus zdaje się być nie najlepiej uspokojonym. Donosi on między innymi, że w Berlinie wydano rozkaz uruchomienia landwery. Jest to naturalnie wiadomość zupełnie fałszywa, a jeżeli wszystkie, które podaje w ten sam sposób zgadzają się z prawdą, wtedy zaiste „Monitor” niebawem wszelką utraci wiarę.

Stronnictwo narodowe irlandzkie znowu daje znaki życia. Nowo wybrany burmistrz miasta Cork, przy objęciu urzędu swego w Nowy Rok nie chciał złożyć królowej przysięgi wierności i kazał rozwinąć sztandar z napisem „Boże Irlandyę chroń”. Pospólstwo zrobiło mu za to owację a wieczorem miasto rzęsiście było uiluminowane. Wystąpienie załogi powstrzymało ludność od dopuszczenia się gwałtów.

Wiadomości z wyspy Kuby niepomyślne są dla Hiszpanii. Dwie trzecie części kraju znajdują się w ręku powstańców. Ludność powoli oswajać się zaczyna z myślą przyłączenia do Stanów Zjednoczonych. Rząd hiszpański nareszcie energiczniej ze swjej strony wystąpić zamierza. Oprócz posiłków jakie już wysłano do Hawanny, wzmocnić zamierzają armię tamtejszą jeszcze o 10,000 wojska. Stuszenie jednak zauważył „Constitutionnel”, że z powodu wpływów klimatycznych z tej siły zaledwo połowa będzie mogła być użytą w polu.

W Rzeczypospolitej meksykańskiej żadną miarą spokojniejsze powrócić nie mogą stosunki. Anarchia dochodzi do najwyższych szczybli. Władza p. Juareza w niektórych prowincjach wcale nie jest uznawaną. Wojna też domowa równocześnie na kilku sroży się punktach kraju. Oprócz tego trapią spokojnych obywateli bandy rozbójników. Niedostateczne siły armii rządowej, rozrywanej zresztą na wszystkie strony, nie pozwalają temu złemu zaradzić.

Wiedeń, 5 stycznia. „Presse” dzisiejsza donosi, że dziś wysłane zostały instrukcje dla posła austriackiego przy dworze francuzkim księcia Metternicha, mającego reprezentować Austrię na konferencji. „Abendpost” donosi z Konstantynopola: Porta postanowiła złagodzić rozporządzenia dotyczące wydalenia z Turcyi poddanych greckich.

„Gazeta wiedeńska” zamieszcza sankcyonowaną ustawę o rozwodach.

Paryż, 5 stycznia. „Etendard” i „Le Public” zaprzeczają wiadomości jakoby rząd francuzki polecił ambasadorowi swemu w Madrycie, popieranie kandydatury księcia Asturyi. Też same dzienniki ogłaszają listy, donoszące, że rząd tymczasowy postanowił energicznie wystąpić przeciwko knowaniom republikańskim i karlistowskim.

„Patrie” donosi: Większa część reprezentantów mocarstw zagranicznych w ministeryum spraw zagranicznych odbyła wczoraj narady przedwstępne, których rezultat dobrze wróży o porozumieniu między gabinetami. „Etendard” zaprzecza pogłosce jakoby grecki minister spraw zagranicznych zażądać miał odroczenia konferencji. Toż samo bezzasadną jest według „France” wiadomość, jakoby Rosya zażądać miała zmiany niektórych punktów traktatu paryzkiego z r. 1856.

„Ajencya Havas” donosi: Bezzasadną jest pogłoska jakoby Rosya i Turcyja poczynić miały zastrzeżenia, mogące spowodować odroczenie konferencji.

Madryt, 5 stycznia. W Sewilli i Xeres miały miejsce demonstracye republikańskie. Ludność pozostała spokojną. Porządek był utrzymany.

Konstantynopol, 4 stycznia. Komisya złożona z komisarzy mocarstw udać się ma na pokład statku francuzkiego „Forbin” w celu rozstrzygnięcia kwestyi statku „Enosis”.

(Nordd. Allg. Ztg. Ind. Bl.)

Telegramy Handlowe.

Hamburg, 5 stycznia. (Targ zbożowy). Pszenicy i żyta w miejscu ceny mocne, na dostawę ceny pszenicy słabe; żyta mocne. Pszenica z dostawą w styczniu za 5,400 fl 122, w styczniu i lutym 122, w kwietniu i maju 123. Żyto z dostawą w styczniu za 5,000 fl 93, w styczniu i lutym 92, w kwietniu i maju 91. Kawy ceny bardzo mocne. W cynku bez ożywienia. Oleju skalnego ceny mocne, w miejscu 16; z dostawą w jesieni 15 $\frac{1}{2}$; pochmurno.

Szczecin, 5 stycznia. (Targ zbożowy). Pszenica w miejscu 61—72; z dostawą w styczniu 70 nom., na wiosnę 70 $\frac{1}{2}$. Żyto w miejscu 52 $\frac{1}{2}$ —52; z dostawą w styczniu 52, na wiosnę 52 $\frac{1}{2}$.

Gdańsk, 5 stycznia. (Targ zbożowy). Ceny pszenicy utrzymały się, pstra 525, jasno-pstra 540, wysoko-pstra 560 fl . Żyto w miejscu 374 fl , ceny mocne. Jęczmień drobny 355 fl , duży 369 fl . Groch biały 410 fl . Owies w miejscu 222 fl . Okowita w miejscu 14 $\frac{1}{2}$ tal.

Paryż, 5 stycznia. Mąka z dostawą w styczniu 60.75, w marcu i kwietniu 62.25, w marcu do czerwca 63.

Londyn, 4 stycznia. (Targ zbożowy). Dowozy zagraniczne od ostatniego poniedziałku wynoszą: pszenicy 14,316, jęczmienia 8,338, owsa 28,886 kwarterów.

Angielska pszenica w stosunku zeszłego poniedziałku 1 sz. wyższa w cenie, w zagranicznej spokojnie; ostateczne żądania nie przyjęte. Owies po części droższy, posiadacze wstrzymują się ze sprzedażą.

Amsterdam, 5 stycznia. (Targ zbożowy). Żyto z dostawą na wiosnę 207: zresztą bez obrotów.

Antwerpia, 5 stycznia. (Targ zbożowy). Ceny pszenicy podnoszą się; żyta ceny mocne. (Olej skalny), rafinowany typowo-biały w miejscu 53; z dostawą w lutym i marcu 52 $\frac{1}{2}$.

Brema, 5 stycznia. (Olej skalny). Standart white w miejscu 6 $\frac{1}{2}$ —6 $\frac{1}{2}$ tal. w złocie.

Liverpool, 5 stycznia. (Bawełna). Obrót 15,000 bel. Ceny pełne.

Middling Orleans 11 $\frac{1}{4}$, middling amerykańska 11, fair Dhollerah 8 $\frac{1}{2}$, middling fair Dhollerah 8 $\frac{1}{2}$, good middling Dhollerah 8 $\frac{1}{2}$, fair Bengal 7 $\frac{3}{8}$, new fair Oomra 9, good fair Oomra 9 $\frac{1}{4}$, Pernam 11 $\frac{1}{2}$, Smyrna 9 $\frac{1}{2}$, Egiptia 12 $\frac{1}{4}$, Orleans w transporcie —.

Manchester, 5 stycznia. Przędza, notowania na fl . Water 30 (Clayton) 16 $\frac{1}{4}$, Mule 30 dobry średni gatunek 12 $\frac{1}{2}$, Water 30 najlepszej tkaniny 16 p., Mayol 40 13 $\frac{3}{4}$ p., Mule 40 lepszy gatunek niż Taylor 16 p., Mule 60 dla Indyi i Chin — p. (Materye, notowania na sztuki); 8 $\frac{1}{2}$ fl Shirting prima Colvert 129 p., zwyczajne dobre Makes 120 p.; interes spokojny.

Petersburg, 4 stycznia. Łój żółty świeczny w miejscu 52. Żyto z dostawą w styczniu 8 $\frac{1}{2}$. Owies z dostawą w styczniu 5 $\frac{1}{2}$. Konopie w miejscu 38. Olej konopny w miejscu 3.50—3.80.

(W. T. B., T. B. f. N. D.)

Korrespondencye Gazety Handlowej.

Berlin, 3 stycznia. (Wełna). Uplynione święta spowodowały ciżbę w interesach daleko mniejszą, aniżeli się spodziewano, a obrót okazał się prawie nie mniejszym jak zwykle.

Dla Anglii zakupiono około 1,000 cet. przedniej pruskiej sukiennej w cenie 60 tal., dla Francyi 200 cet. poznańskiej wyżej nad 60 tal. i około 150 cet. zachodnio-pruskiej dla Belgii.

Odbyt u krajowych fabrykantów, który ze ścisłością nie da się określić, był również zadawalniającym.

Saski przędzacz nabył 280 cet. dobrej pomerańskiej po 54 tal., drugi 300 cet. dobrej meklemburskiej po 52—53 tal., trzeci 600 cet. najprzedniejszej pomerańskiej po około 56 tal. Prócz tego nabyto jeszcze 300 cet. przedniej meklemburskiej dla jednej z tutejszych przędzalni.

Berlin, 4 stycznia. (Zboże). Ceny żyta na targu dzisiejszym, widocznie się podniosły; powodem tego podniesienia jest powietrze obecne, które do zakupów zachęca z jednej strony a z drugiej sprzedających odstręcza.

Usposobienie powyższe wywołało z początku wiele tranzakcyj w interesie terminowym, a w końcu jednak interes osłabł. Towar miejscowy mało był ofiarowany. W ogóle nie brakowało na chęci kupna. Zameldowano do uregulowania 4,000 cet. po cenie regulacyjnej 52 $\frac{1}{2}$ tal. (kor. warsz. rs. 5 kop. 45).

Mąka żytnia bardziej była poszukiwana i wyżej płacona.

Ceny pszenicy w dalszym ciągu wyższe.

Ceny owsa w miejscu niezmienione; na dostawę terminową ceny lepsze; zameldowano do uregulowania 2,000 cet. po 32 tal.

W oleju rzepakowym interes spokojny, ceny jednak trzymają się; uregulowano 2,000 cet.; cena regulacyjna 9 $\frac{3}{8}$ tal.

Okowita objawiła silną tendencję; sprzedający mogli podwyższyć żądania; zameldowano do uregulowania 23,000 kwart po cenie 15 $\frac{1}{2}$ talarów.

Notujemy:

Pszenicę w miejscu 62—73 tal. (kor. warsz. rs. 6 kop. 42—rs. 7 kop. 52); polska wysoko-pstra 70 tal. (kor. warsz. rs. 7 kop. 22), bialo-pstra 72 tal. (kor. warsz. rs. 7 kop. 42); z dostawą w styczniu 64 tal. (kor. warsz. rs. 6 kop. 62), w kwietniu i maju 65 tal. (kor. warsz. rs. 6 kop. 72), w maju i czerwcu 65 $\frac{1}{2}$ tal. (kor. warsz. rs. 6 kop. 78), tak samo w czerwcu i lipcu.

Żyto w miejscu nominalnie 52—53 $\frac{1}{2}$ tal. (kor. warsz. rs. 5 kop. 39—rs. 5 kop. 54); z dostawą w styczniu 52 $\frac{5}{8}$ tal. (kor. warsz. rs. 5 kop. 45), w lutym i marcu 52 $\frac{3}{8}$ tal. (kor. warsz. rs. 5 kop. 43), w kwietniu i maju 52 $\frac{1}{2}$ tal. (kor. warsz. rs. 5 kop. 44), w maju i czerwcu 53 tal. (kor. warsz. rs. 5 kop. 49).

Jęczmień w miejscu wedle dobroci 42—54 tal.

Owies w miejscu 30—34 $\frac{1}{2}$ tal. wedle dobroci; z dostawą w styczniu i lutym 31 $\frac{3}{4}$ —32 tal., w kwietniu i maju 32 $\frac{1}{2}$ tal., w maju i czerwcu 32 $\frac{7}{8}$ talarów.

Groch cukrowy 60—70 tal. wedle gatunku, na paszę 54—58 tal. wedle gatunku.

Rzepak w miejscu 79—82 tal.

Rzepak w miejscu 76—81 tal.

Olej rzepakowy w miejscu bez beczi 9 $\frac{1}{2}$ tal.; z dostawą w styczniu i lutym 9 $\frac{5}{8}$ $\frac{3}{8}$ tal., w lutym i marcu 9 $\frac{1}{2}$ tal., w kwietniu i maju 9 $\frac{1}{4}$ tal., w maju i czerwcu 9 $\frac{3}{4}$ talarów.

Olej lniany w miejscu 10 $\frac{3}{4}$ tal.

Okowitę w miejscu bez beczi 15 $\frac{1}{4}$ —15 $\frac{3}{4}$ tal.; z dostawą w styczniu i lutym 15 $\frac{1}{2}$ tal., w lutym i marcu 15 $\frac{5}{8}$ talarów.

Olej skalny w miejscu z beczką 7 $\frac{1}{2}$ tal.; z dostawą w b. m. 7 $\frac{3}{4}$ tal., w styczniu i lutym 7 $\frac{1}{2}$ tal., w lutym i marcu 7 $\frac{1}{2}$ talarów.

STUDYA EKONOMICZNO-SKARBOWE.

PRZEZ

Artura Markusfeld.

WSTĘP.

O Podatkach w ogólności.

(Dalszy ciąg—patrz Nr. 2).

Dopiero co widzieliśmy, że państwo łączy w sobie rozmaite kółka społeczne, mające każde z nich osobiste a zarazem i wspólne cele, że zadaniem państwa jest utrzymywać swą władzę ich działalność i harmonią, oraz stawiać je w możności nieprzerwanego rozwoju i postępu, że w Państwie łączą się wszystkie interesa społeczne. Dla zadosyćuczynienia temu zadaniu państwo potrzebuje mieć organa, zdolne wywierać wpływ na cały organizm społeczny państwa; dla utrzymania tych organów musi gospodarować i wyzyskiwać źródła dochodu dla pokrycia nieodzownych kosztów, które stanowią materialne potrzeby państwa. Ponieważ państwo nie przeciwstawi jednostce, przeto odmien-

nie od jednostki gospodarować musi i konkurować z narodem na polu ekonomicznym nie może i nie powinno, lecz źródła dla pokrycia swych potrzeb szukać musi w bogactwie narodowym przez jego opodatkowanie.

Gospodarowanie państwa będąc więc oparte na bogactwie narodowym musi ciążyć na żywiołach ekonomicznych i od nich być zależnym, zatem przechodzić musi wszystkie zmiany jakie w historii czasu i cywilizacji przechodzi gospodarowanie narodowe. Jeżeli zaś gospodarowanie narodowe badać będziemy w jego historycznych objawach to przekonamy się (1): że każdy naród zaczyna swe gospodarowanie od wymiany wprost swych wytworów między produkującymi a spożywającymi, tj. od zamiany wprost w naturze, gospodarowanie przyrodzone (Naturwirthschaft *troc*); następnie naród przyjmuje w swych zamianach jednostkę za miarę wartości do której sprowadza wszystkie inne a ta miara wartości nazywa się pieniądzem, i to jest gospodarowanie pieniężne (Geldwirthschaft). W końcu gospodaruje za pomocą kredytu, (Creditwirthschaft), najwyższy stopień gospodarowania narodowego, polegający na wielkiej moralności narodu i wiązacy nietylko współczesne pokolenie, ale nawet współczesne z przeszłymi. Każdy zatem naród w swym gospodarowaniu przechodzi trzy okresy: 1. okres gospodarowania przyrodzonego; 2. gospodarowania pieniężnego; 3. gospodarowania kredytowego.

Zupełnie tak samo się dzieje z gospodarowaniem państwa co do podatków: 1. najprzód państwo zbiera podatki w naturze (dziesięcinie i t. p.); 2. w pieniądzu; 3. w trzeciej epoce państwo pokrywa swe potrzeby kredytem. To ostatnie gospodarowanie dość dzisiaj się rozwinięło, a mianowicie we Francji Receveurs generaux, w Anglii bank londyński, są bankierami rządowymi, z którymi rządy są w ciągłych bieżących rachunkach. Nim przystąpimy do badania pojedynczych podatków, obaczmy najprzód jakie mianowicie istnieją rodzaje podatków i czem się między sobą różnią.

Dawniej dzielono podatki na rzeczowe i osobiste według tego czy padają na majątek lub osobę (2).

Rau (3) dzieli podatki na szacunkowe (Schatzungen), t. j. takie przy których ocenia się możność czyli zdolność podatkowa obywateli przez oszacowanie i stosunkowo do tej zdolności nakłada się na nich podatek, i podatki do spożycia (Verbrauchs-Verzehrungs, oder Consumptionssteuer), które padają na majątek lub dochód obywateli w chwili ich spożycia. Podobnie *Umpfenbach* (3) dzieli podatki na szacunkowe (Schatzungen oder Ertragsteuern), i od spożycia albo nadatkowe (Aufschlägen oder Verwendungssteuern).

Można jeszcze podatki dzielić na zwyczajne i nadzwyczajne po dług tego czy stale są pobierane, lub też tylko na pewien oznaczony czas tylko nałożone.

Kronika wiadomości krajowych i zagranicznych.

— Do budowy zaprojektowanej drogi żelaznej Lignitz-Kalisz-Łódź uformował się tymczasowy komitet w Lignicy, na czele którego burmistrz Vock znajduje się. Za pośrednictwem posła sejmowego przesłano wnioski do ministra robót aby dozwolono na roboty wstępne.

— Zapasy zbożowe w Gdańsku w końcu grudnia 1868 r. były następujące: pszenicy 3,640 łasztów, żyta 1,320 łasztów, jęczmienia 260 łasztów, owsa 190 łasztów, grochu 620 łasztów, rzepaku i rzepiku 1,290 łasztów, siemienia lnianego 60 łasztów; wszystkiego razem 7,380 łasztów.

— Na zapytanie urzędu celnego w Petersburgu jak obliczyć należy walutę zagraniczną na cło na towary wedle wartości właściwego kraju, postanowiono, że 1 rub. srebrny = 38 $\frac{4}{5}$ pensom, 34 $\frac{2}{5}$ Schil. Banc o 190 $\frac{2}{5}$ centom hollenderskim, 112 $\frac{2}{5}$ krajcarom południowo-niemieckim i 160 $\frac{2}{5}$ krajcarom austriackim.

— *Austryackie losy z r. 1854.* Na odbytem w d. 2 b. m. losowaniu wyszły następujące Serye: 69 92 209 228 322 710 915 1367 1489 1642 1651 2427 2624 2740 2842 2852 2955 3064 3102 3175 3292 3662 3831 3865.

— *Mineralna kość słoniowa.* Jeżeli jak utrzymują, cały ród słoniowy w skutek bezustannego tępienia zupełnie z powierzchni ziemi zniknie, to i wtenczas nie zbraknie na kości słoniowej. Odkrycia ruskich i angielskich marynarzy w strefach podbiegunowych dowiodły, że niewyczerpane masy zębów mamutowych ukryte tam są w łonie

ziemi; nagromadzenie się ich tem się tylko daje wytłumaczyć, że zwykle trzodami żyjące mamuty, w skutek groźnych oznak zbliżającej się rewolucji ziemnej, zebrały się w większe jeszcze masy, a następnie przez niespodzianą katastrofę pogrzebane zostały. Sama Nowa Syberja dostarcza do handlu europejskiego tej mineralnej kości słoniowej około 2000 kilogramów rocznie, pomimo, że krajowcy ua wyrabianie rozmaitych naczyń, broni, narzędzi myśliwskich, ogromne jej ilości rocznie wypotrzebowują.

— *Koszta rządu we Francji.* Podług ogłoszonego przez „Reveil” porównania wydatków listy cywilnej, donacji i długu publicznego podczas pierwszych 15 lat dynastji lipcowej i rządu cesarskiego, Francja wypłaciła obecnemu cesarzowi 195 mil. więcej niż królowi Ludwikowi Filipowi. Donacje, które w roku 1852 wynosiły tylko 10,803,946 franków, doszły w r. 1866 23 milionów.

Powiększanie się długu publicznego jest również niezmierne. W roku 1844 wydatki tego długu wynosiły 362,871,390 franków, w roku 1866 podniosły się do 650,557,578 franków. Ogólna cyfra wydatków na listę cywilną, donacje i procenta od długu publicznego wynosiła podczas pierwszych 15 rządów lipcowego 5,268,024,567 fr. Też same wydatki podczas 15 lat cesarstwa wynosiły 8,868,865,100 franków. Przewyżka zatem po stronie cesarstwa jest o 3,485,840,533 franków.

— *Długość kolei żelaznych i linii telegraficznych naczelną ziemi.* Podług najnowszych obliczeń ogólna długość kolei żelaznych już wykończonych wynosi na całej ziemi mil niemieckich 21,178. Ogólny kapitał włożony w koleje żelazne wynosi 46,625 $\frac{1}{2}$ milionów franków, dochód roczny czyni przeszło 5 milionów franków. Co dzień przeszło 3 miliony ludzi odbywa ruch na skrzydłach pary, a 27 milionów centnarów celnych bywa przewożonych. Rorległość kolei żelaznych jest stanowczo miarostkajem kultury państw i ludów. Co do telegrafów elektrycznych, ogólna ich długość obliczoną została na 49,258 $\frac{1}{2}$ mil niem. czyli 365,476 kilometrów. Ztąd wypada na Europę połowa, to jest 188,027 kil., na Amerykę 105,654, na Azję 35,146, na Australię 13670, na Afrykę 11,160, linje podmorskie 11,819. Koszt wybudowania wszystkich telegraficznych linii na ziemi obliczony został na 416 mil. fr.

OGŁOSZENIA.

KANTOR WEXLU I LOTERYI A. WERTHEJM

istniejący od lat 30-stu przy ulicy Miodowej, pod filarami, przeniesiony został na ulicę Rymarską do domu JW. Hr. Aug. Zamojskiego Nr. 471e, wprost Banku Polskiego.

(Nr. 15 - 1 - 3)

EKSTRAKT MIĘSNY

LEBIGA.

Jedyny produkt wyrabiany w Ameryce pod nadzorem i gwarancją profesorów: **Dra Barona von Liebig i Dra Max von Pettenkofer**, których podpisy znajdują się na banderoli każdego słoika.

Rada Sądowa Wystawy Paryskiej 1867 r. przyznała wyłącznie temu **Ekstraktowi dwa złote medale**, a poddany pod analizę w Laboratorium **Warszawskiej Szkoły Głównej**, okazał się zgodnym z rozbiorem Dra von Liebig

Extrakt ten sprzedaje się we wszystkich znaczniejszych handlach i aptekach w Królestwie Polskiem, po następujących cenach:

1 $\frac{1}{2}$ ang. w sł. $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ ang. w sł. $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ ang. w sł. $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{2}$ ang. w sł.
Rs. 4 kop. 30   Rs. 2 kop. 20   Rs. 1 kop. 15   kop. 60.

PP. handlującym odstępuje się RABAT, i uprasza o przesłanie swych zleceń do domu handlowego **J. Freider et Comp.** ulica Senatorska Nr. 468/9.

W zastępstwie Dyrekcyi Liebig's Extract of Meat Company
LIMITED LONDON

Ernest Gay

(Nr. 1192) Generalny Agent dla Król. Pols. (12)

(1) Hil debrand. „Jahrbücher des Nation. Oek. u. Statistik.”

(2) Rodinus. „De Rep. pag. 971 - 974. Bornitz. „Aerarium” lib. IV.

(3) „Grundsätze der Finanzwiss.” § 292.

OLIWA DO MASZYN, czysta bez żadnych przymieszek w oryginalnych beczkach 25 pudowych sprzedaje skład Hurtowy

EDWARDA HERING

ulica Danielewiczowska Nr. 619.

Pud po Rs. 9; w mniejszych naczyniach po 23 1/2 ko. 1/2 ejek za funt (Nr. 1455-1-3) (18065)

SPRZEDAŻ WYROBÓW

Towarzystwa Przemysłowo-Handlowego

W ULADÓWCE

Ulica Rymarska naprzeciw Banku dom JW. hr. Przeddzieckiego N.411a

Mianowicie: Wódki słodzone i nie słodzone i czysta z-tniówka doskonale rektyfikowana i t. p. Likieri na sposób zagraniczny, Francuz-kie, Holenderskie i Włoskie. Rhum Jamaika i Arac de Goa.

Alkohol zdalny dla PP. Fabrykantów perfum, Aptekarzy i Fotografów. Krochmal pszenny wyborowy. Makarony pod rosół w różnych gatunkach. Ocety w różnych gatunkach jako też doskonałe wody koleńskie. PP. Handlującym oraz Właścicielom Cukierni, Restauracyi Handlów Win i t. p. odstępuje się znaczny rabat. Ceny wyrobów od 1go lipca niższe zostały. (Nr. 1376) (4458)

Młody człowiek, który przez lat kilka w jednym z handli główniejszych w Warszawie, pełnił obowiązki prokurenta, nadto posiadający chlubne rekomendacje, poszukuje

stosownego zajęcia. Interesanci, raczą złożyć swe adresa pod lit. A. Z. w Redakcyi Gazety Handlowej. (Nr. 11-1-3) (19354)

RUSKIE

Towarzystwo Ubezpieczeń od Ognia

w Petersburgu,

z kapitałem zakładowym Rs. 2,500,000.

Przyjmuje ubezpieczenia wszelkiego rodzaju ruchomości domowych, towarów, ruchomości i zapasów fabrycznych i gospodarskich, przeciw stratom od ognia pod bardzo korzystnymi warunkami.

Regulowanie strat i wypłata należności odbywa się na zasadach sprawiedliwych z wszelką możliwą szybkością.

Dla ubezpieczenia się w Towarzystwie Ruskim pozwolenie Rządowej Instytucyi assekuracyjnej stosownie do postanowienia Komitetu Urządzającego z dnia 6 (18) września r. b. nie jest więcej wymaganiem.

Generalny Agent Mikołaj Rotwand.

Biuro przy ulicy Elektoralnej w domu Wgo Feldhusen pod Nr. 4 (dawniej 745/6) obok Gmachu Bankowego. (Nr. 1384) (16601)

POTRZEBNY AGENT.

Fabryka Anilinu poszukuje zdolnego agenta, któremu artykuł ten byłby znany, i któryby już w stosunkach z kupcami pozostawał. Oferty wraz z świadectwami przyjmują PP. HAASENSTEIN & VOGLER w Berlinie, pod Lit. A. Z. 792. (Nr. 12) (19353)

Kursa Giełdy Warszawskiej.

Table with columns: Monety i Banknoty, żada, płacono. Lists various currencies and banknotes with their respective exchange rates.

Kursa telegraficzne. (Agencji Rudolfa Okrę)

Table with columns: Berlin, dnia 6 stycznia, z d. 6, z d. 5. Lists telegraphic exchange rates for various locations like London, Paris, and Vienna.

Targi Warszawskie z dnia 7 stycznia.

Table with columns: Cze-twert, korzec od-do. Lists market prices for various goods like wheat, rye, and oil.

Kursa walut zagr. dziś prawie bez zmiany, obroty w wexlach więcej niż średnie Listy zast. płacon wy-iej, listy likwid, po kursie ostatnim.

Targ zbożowy. Słabo odwiedzany spokojnie, ceny niezmiennie. wody na rzecze Wiśle pod Warszaw dnia 7 stycznia stóp 5 cali 9. Odwilż.

Cena Okowity dnia 7 stycznia. Wiadro od rs. 2 kop. 64 do rs. 2 kop. 68 1/2. Z garniec od rs. - kop. 86 do rs. - kop. 87 1/2. Poczty odchodzące: Codziennie: Omuribusz. do Lublina o 6 pp.; do Raao dnia o 10 r. 19 w.; do Nowo-Georgiewska (fortecy) o 4 pp.; do Sochaczewa o 6 w. - Karty: do Lublina o 1 pp po Łomży i Suwałk o 2 pp.; do Radomia i Kielc o 6 m. 3 p; oprócz tego wyprawiana zostaje: W Poniedziałek. Wózkowa: do Piaseczna o 12 w południe